

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, 15 hp

Psycho-Educational Groups and Group Counselling in Health Care, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2022.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT11 , HT14 , HT15 , HT16 , HT20 , HT22

Kurskod	2QA199
Kursens benämning	Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Övriga ämnen
Nivå	Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Medverkande institutioner	• Institutionen för lärande, informatik, management och etik
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2010-12-22
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2022-03-11
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2022

Särskild behörighet

Minst 120 hp inom vilka det ska ingå en kandidat- eller yrkesexamen inom hälso- och sjukvård. Alternativt en socionomexamen eller minst 240 hp från utbildning som leder till psykologexamen. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Kursen syftar till att öka studenternas förmåga att leda olika typer av gruppbehandlingar och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, kommunal verksamhet och företagshälsovård. Efter genomgången kurs ska studenterna kunna förstå och bedöma gruppdynamik och gruppprocesser samt praktiskt tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer. Kursen ger även en ökad förståelse för interprofessionell samverkan vid gruppleaderskap.

Efter genomgången kurs ska studenterna kunna:

- planera, genomföra och utvärdera gruppbehandling/gruppaktivitet utifrån en bestämd grupp eller deltagares behov och den egna yrkesprofessionens kompetens samt anpassa den till organisatoriska förutsättningar
- redogöra för och tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer med utgångspunkt i befintlig evidens och beprövad erfarenhet
- redogöra för hindrande och underlättande faktorer för kommunikation i gruppen samt tillvarata gruppens inneboende kreativitet och dialog gruppdeltagarna emellan
- reflektera över hur det egna ledarskapet påverkar gruppens arbete/utveckling
- dokumentera, analysera och teoretisk förankra gruppens betydelse för gruppdeltagarnas känsla av kompetens och upplevelse av hälsa
- motivera för interprofessionell samverkan vid gruppbehandling
- reflektera över sitt eget lärande och sina möjligheter och begränsningar i behandlingssituationen samt behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens

Innehåll

Kursen är indelad i två moment.

Grundläggande kunskaper i gruppbehandling, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Moment 1 innehåller:

- Gruppdynamik och grupprocesser i samtalsgrupper, aktivitetsgrupper såväl som i rörelsegrupper eller andra konstnärliga behandlingsgrupper.
- Gruppleaders roll med särskilt fokus på rollfördelning vid interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap.
- Gruppterapeutiska faktorer, såsom grupplärande och gruppallians.
- Gruppens terapeutiska effekter samt gränsdragning mellan psykoedukation i grupp och grupppsykoterapi.
- Empowerment och förändringsprocesser.
- Genus och kulturella aspekters påverkan på gruppdynamik och grupprocesser.
- Orientering om aktuell forskning inom gruppbehandling, metoder för kvalitetssäkring och kliniska utvärderingsinstrument.

Handledning på gruppleaderskap, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Moment 2 innehåller:

- Handledning på att leda en gruppbehandling/gruppaktivitet, vilket kan ske på den egna arbetsplatsen inom vården, kommunal verksamhet eller företagshälsovård.
- Deltagande i reflektionsgrupp. I reflektionsgruppen får studenten erfarenhet av att själv vara gruppmedlem med möjlighet att uppmärksamma och reflektera över reflektionsgruppens processer och utveckling av den egna gruppleadersrollen. Deltagandet ger även erfarenhet av hur en gruppleader kan förhålla sig i olika situationer (modellinläring) och möjlighet att, med andra i kursen, dela erfarenheter och upplevelser kring utbildningen t.ex. om strukturer som hindrar eller främjar lärandet.

Arbetsformer

Undervisningen utgår ifrån ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformer ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som tillämpas är

föreläsningar, seminarier och litteraturstudier samt obligatoriskt deltagande i reflektionsgrupp och handledning på att leda en grupp, t.ex. aktivitetsgrupp, behandlingsgrupp, samtalsgrupp, patientundervisning i grupp, stödgrupp för anhöriga. Det finns även möjlighet att leda kollegiala reflektionsgrupper.

Stor vikt läggs vid interprofessionellt och upplevelsebaserat lärande och aktivt kunskapssökande. Peer- review och interaktiv diskussion på lärplattformen Canvas tillämpas.

Studenten ska leda en grupp/gruppaktivitet under kursens gång på ca 6-8 gånger. Interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap förordas. Handledning sker i tvärprofessionella grupper om 3-4 deltagare. Kunskaper, färdigheter och förhållningssätt bedöms fortlöpande i samband med handledningen på genomförandet av gruppbehandlingen. För att kursansvariga lärare ska kunna göra nämnda bedömningar krävs det obligatoriskt deltagande vid handledningen och återkommande skriftliga reflektioner kopplade till att leda en grupp.

Examination

Moment 1

Skriftligt fördjupningsarbete på valfritt tema där kurslitteraturen integreras med reflektioner kring egna erfarenheter under kursen. Fördjupningsarbetet kan skrivas i grupper om två och presenteras och försvaras vid ett muntligt seminarium.

Moment 2

Skriftlig rapport och processbeskrivning av den genomförda gruppbehandlingen. Vid bedömning av rapporten läggs vikt vid reflektioner kring det egna gruppleaderskapet och motivation för interprofessionell samverkan samt en teoretisk förankring i den aktuella kursens litteratur såväl som i den egna yrkesprofessionens kunskapsområde. Rapporten diskuteras och försvaras vid ett muntligt seminarium. Peer-review tillämpas.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Detta gäller inte då kursen har upphört eller genomgått större förändringar. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Digital examination som öppnats räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället. Examinator bedömer om en student har särskilda skäl för förseningen. Examinator ges möjlighet att fatta beslut om komplettering av examinationsunderlag för att uppnå godkänt resultat. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för studenter med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, mm. Innehåll och lärandemål samt nivå på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar eller där kurslitteraturen förändrats väsentligt tillhandahålls minst tre ytterligare examinationstillfällen (utöver ordinarie) på det tidigare innehållet respektive den tidigare litteraturen under en tid av minst ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk är svenska.

Kursutvärdering genomförs enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för Utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karolinska Institutet.

Under kursen uppmuntras deltagarna att ge synpunkter på kursens innehåll och upplägg.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Artiklar och ytterligare litteratur kan tillkomma utifrån föreläsares anvisningar.

Bieling, Peter J.; McCabe, Randi E.; Antony, Martin M

Kognitiv beteendeterapi i grupp

Zetterström, Gun

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2008 - 478 s.

ISBN:91-47-08438-3 LIBRIS-ID:10672289

URL: [Omslagsbild](#)

Kap 1-6 (s 1-137) - mer information om denna litteratur ges vid kursstart

[Sök i biblioteket](#)

Brown, Nina W. (old Dominion University

Psychoeducational groups - process and practice

Taylor & Francis Ltd, 2018 - 314 sidor

ISBN:9781138049390 LIBRIS-ID:pzz4nwnhmmv7h64j

[Sök i biblioteket](#)

Sandahl, Christer

Gruppens potential : att leda och utveckla gruppbehandling

1. utg. : Stockholm : Natur & Kultur, 2014 - 252 s.

ISBN:9789127136151 LIBRIS-ID:16747665

Boken finns även på engelska.

[Sök i biblioteket](#)

Wheelan, Susan A.

Att skapa effektiva team : en handledning för ledare och medlemmar

Tredje upplagan, reviderad : Lund : Studentlitteratur, [2017] - 192 sidor

ISBN:9789144119199 LIBRIS-ID:20848017

Valda delar

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Litteratur som kan vara av intresse beroende på yrkesprofession alternativt fördjupningsarbete/inriktning på gruppbehandling i klinik.

Yalom, Irvin D.; Leszcz, Modyn

The theory and practice of group psychotherapy

Sixth edition : New York : Basic Books, 2021 - 1 volume

ISBN:9781541617575 LIBRIS-ID:cq4xcdrk9fm8489n

Valda delar

[Sök i biblioteket](#)